

جۇڭگو ئۇيغۇر تارىخ-مەدەنیيەت تەتقىقات

جەمئىيەتنىڭ نىزامناھىسى (لايىھە)

بىرىنچى باب ئومۇمىي قائىنده

1- ماددا جۇڭگو ئۇيغۇر تارىخ-مەدەنیيەت تەتقىقات جەمئىيەتى (ئىنگلەزچە نامى **UIGUR HISTORY AND CULTURAL STUDIES**)، چۈچەنلىكىنىڭ ئىنگلەزچە قىسقارتىلىمىسى (**USC INSTITUTE OF CHINA**) — جۇڭگو ئىجتىما-ئىي پەندەر ئاکادېمىيىسى بىلەن دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ رەھبەرلە-كىدە، ئۇيغۇر تارىخى ۋە مەدەنیيەتىنى تەتقىق قىلىش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋات-قان ھەر مىللەت كەسپى خادىملىرىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە، ئۇيۇشتۇرۇپ، تەتقىقات ۋە ئالاقىدار ئىلەمىي پائالىيەتلەرنى قانات يايىدۇردىغان مەملىكت خاراكتېرىلىك ئىلەمىي تەشكىلات.

2- ماددا بۇ جەمئىيەت دۆلەتنىڭ ئالاقىدار نىظام، پەرمان ۋە سىياسەتلە-رىگە ئەمەل قىلىپ، پارتىيەنىڭ مىللەي سىاستىنى قەتىي ئىزچىلاشتۇرۇپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلقىنى كۈچەيتىپ، ئېلىمىز ئۇپ-غۇرلىرىنىڭ تارىخى-مەدەنیيەتىنى تەتقىق قىلىش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، كەسپى تەتقىقات خادىملىرىنى تەرىبىيەلەپ يېتىشتۇرۇش، ئىلەمىي تەتقىقات سەۋىىنسە-نى ئۆستۈرۈش ئۇچۇن، ئېسىل مىللەي مەدەنیيەتىنى تېخىنۇ گۈللەندۈرۈش، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ سوتىيالىستىك مەنىڭى مەدەنیيەت قۇرۇلۇش ۋە ماددىي مەدەنیيەت قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۇچۇن تۆھپە قوشىدۇ.

3- ماددا دۆلەتنىڭ نىظام، پەرمان ۋە ئالاقىدار سىياسەتلەرىگە ئاساسەن، ئۇيغۇرلارنىڭ تارىخى ۋە مەدەنیيەتىنى تەتقىق قىلىپ، ئىلەمىي پائالىيەتلەرنى پائال قانات يايىدۇرۇپ، ھەر خىل ئىلەمىي مۇھاكىمە يىغىنلىرى ۋە، تەتقىقات پائالىيەتلەرنى ئۇيۇشتۇرۇدۇ، ئۇيغۇرلارنىڭ تارىخى ۋە مەدەنیيەتى ئۆستىدىكى تەتقىقاتنىڭ چوڭقۇر راۋاجىلىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈدۇ، مەملىكت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئۇيغۇرلار تارىخى ۋە مەدەنیيەتىگە ئالاقىدار ماتېرىياللارنى پىلانلىق يىغىپ توپلايدۇ، رەتلەيدۇ ۋە تەتقىق قىلىدۇ. مەملىكت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئالىمлار ئارا ئىتتىپاقلق ۋە ئالاقىنى كۈچەيتىپ، ئىچكى ۋە خەلقئارا ئۇيغۇرلار ئىلەمىي مۇھاكىمە يىغىننىنى چاقىرىدۇ، ئىلەم ئالماشتۇرۇش ۋە ئەمەلىي تەكشۈرۈشكە تەشكىلاتچىلىق قىلىدۇ، مەملىكت ئىچىگە ۋە سىرتىغا ئېلىمىزنىڭ ئۇيغۇر تارىخى ۋە مەدەنیيەتىنى تەتقىق قىلىشتا قولغا

كىلگەن مۇۋەپپە قىيەتلەرىنى تونۇشتۇردى. ئۇيغۇر تارىخى-مەدەنىيەتى تەتقىقاتغا ئائىت مەخسۇس ئىسر، مەخسۇس ژۇرنال ۋە پايدىلىنىش ماھىرىياللىرىنى تۆزۈپ نەشر قىلدۇردى. ئالاقىدار مەدەنىيەت يادىكارلىقى ئورۇنلىرىنىڭ تەتقىقاتى، رەتلىش ۋە رېمونت قىلىش ئىشلىرى ئۈچۈن ياردەم بېرىدۇ، ئىختىاسلىق ئىلمى تەتقىقات خادىمىلىرىنى تاللاپ ئۆستۈردى ۋە تەربىيەلەپ يېتىشتۇردى.

ئىككىنچى باب تەشكىلىي ئاپنارات

4- ماددا بۇ جەمئىيەت كوللەكتىپ ئىزالق تۆزۈمىنى يولغا قويىدۇ، كۆرسىتش يولى بىلەن ئابرويلۇق ئەربابلاردىن ئىجرائىي كېڭىش تەشكىل قىلىنىدۇ. ئىجرائىي كېڭىش جەمئىيەتنىڭ خىزمىتىگە رەبىرلىك قىلىندىغان دائىمىي ئىجرائىي كېڭىشنى سايلاپ چىقىدۇ. دائىمىي ئىجرائىي كېڭىش بۇ جەمئىيەتنىڭ رەبىرلىك ئاپپاراتىدۇ.

5- ماددا دائىمىي ئىجرائىي كېڭىشنىڭ باشلىقلقىغا بىر كىشى، دائىمىي مۇئاۇن باشلىقلقىغا بىر كىشى، مۇئاۇن باشلىقلقىغا بىرنهچە كىشى، باش كاتىپلىققا بىر كىشى، مۇئاۇن باش كاتىپلىققا بىرنهچە كىشى قويۇلدى.

6- ماددا جەمئىيەتنىڭ باشلىقى، دائىمىي مۇئاۇن باشلىقى، مۇئاۇن باشلىقلرى ۋە باش كاتىپى ئىجرائىي كېڭىش يىغىندا كېڭىشىپ سايلاش يولى بىلەن ۋۇجۇدقا كېلىدۇ. مۇئاۇن باش كاتىپلارنى باش كاتىپ كۆرسىتىدۇ، دائىمىي ئىجرا ئىي كېڭىش ۋەزىپىگە تەكلىپ قىلىدۇ.

7- ماددا دائىمىي ئىجرائىي كېڭىش قارىمىقىدا ئىشخانا، ئىلمىي بۆلۈم، ئىجتىمائىي پائالىيەت بۆلۈمى، ئالاقە بۆلۈمى، مالىيە بۆلۈمى ۋە مەدەنىيەت بايلىقىنى ئېچىش بۆلۈمى تەسىس قىلىنىدۇ. ھرقايسى بۆلۈملەرنىڭ خىزمىتىنى باش كاتىپ ماسلاشتۇردى. مۇئاۇن باش كاتىپلار باش كاتىپنىڭ خىزمىتىگە ياردەملىشىدۇ.

8- ماددا ئىجرائىي كېڭىش يىغىنى ئومۇمن ئىككى يىلدا بىر قېتىم چاقىرىلىدۇ. دائىمىي ئىجرائىي كېڭىش يىغىنى ئومۇمن ھەر يىلدا بىر قېتىم چاقىرىلىدۇ، پەۋۇلئىدادە ئەھۋال يۈز بېرىپ قالغاندا، يىغىن چاقىرىش ۋاقتىنى ئالدىغا سۈرۈشكە ياكى كېچىكتۈرۈشكە بولىدۇ. لېكىن ئالدىغا سۈرۈشكە ياكى كېچىك تۈرۈشكە ياكى كېچىكتۈرۈشكە بولىدۇ. ئىجرائىي كېڭىش ئىزالرى ۋە دائىمىي ئىجرائىي كېڭىش ئىزالرىنىڭ ھەر نۆۋەتلىك ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى توشقاىدىن كېپىن، قايتا سايلام ئۆتكۈزۈلىدۇ.

9- ماددا بۇ جەمئىيەت پۇتۇن مەملىكتىڭ ھرقايسى ئالىي مەكتەپلىرى دىن، ئىلمىي تەتقىقات تارماقلاردىن قوشۇمچە ۋەزىپە ئۆتەيدىغان تەتقىقاتچى، كاندە.

دات تەتقىقاتچى ۋە ياردەمچى تەتقىقاتچىلارنى تەكلىپ قىلىپ، تەتقىقات خىزمىتىنى
قانات يايىدۇردى.

بۇ جەمئىيەتتە تەتقىقاتچى، كاندىدات تەتقىقاتچى ۋە ياردەمچى تەتقىقاتچىلىق ۋەزد..
پىسىنى قوشۇمچە ئۆتەيدىغان خادىملارنىڭ كەسپىي ئۇنىۋانىدا دۆلەت ئىلىم كومىتېتى
ئېتىراپ قىلغان ئىلىمى كەسپىي ئۇنىۋان ئۆلچەم قىلىنىدۇ. تەتقىقاتچى، كاندىدات
تەتقىقاتچى ۋە ياردەمچى تەتقىقاتچىنىڭ قوشۇمچە ۋەزبە ئۆتەش مۇددىتى ئۇمۇمەن
ئىككى يىل بولىدۇ. مۇددىتى توشقاندىن كېيىن، ئۆزى ئىلتىماس قىلا، ئۇلارنى
تەتقىقات نەتىجىسىگە قاراپ داۋاملىق تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىشكە بولىدۇ.

10-ماددا بۇ جەمئىيەت دۆلەتنىڭ ئالاقىدار ئىلىم ئالماشتۇرۇش پىرىندى.
سېپلىرىغا ئاساسەن، ئۆزىنىڭ ئىلىمى تەتقىقات ئېھتىياجىغا قاراپ، مەملىكتە سىر-
تىدىكى ئالاقىدار ئىلىمى تەتقىقات ئاپپاراتلىرى بىلەن ئىلىم ئالماشتۇرۇش مۇناسىۋى..
تىنى ئورنىتىدۇ، چەتىن مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسىسلەر، ئالىملىرىنى جەمئىيەتنىڭ
تەتقىقاتچىلىقىغا تەكلىپ قىلىدۇ. چەتىن تەكلىپ قىلىنىغان تەتقىقاتچى سالاھىتى.
نىڭ مۇددىتى ئۇمۇمەن يېرىم يىل بولىدۇ. مۇددىت توشقاندىن كېيىن، شۇلارنىڭ
ئىلتىماسغا قاراپ، مۇددەتى يەنە يېرىم يىل ئۈزارتىشا بولىدۇ.

11-ماددا ئىجرائىي كېڭىشنىڭ مەجبۇرىيىتى
1. دۆلەتنىڭ قانۇن، پەرمان ۋە سىاستلىرىگە ئەمەل قىلىدۇ ۋە ئۇنى قوغداي-
دۇ.

2. ئىجرائىي كېڭىشنىڭ نىزامنامىسىنى تۈزىدۇ ۋە ئۆزگەرتىدۇ.
3. دائىمىي ئىجرائىي كېڭىش تەركىبىگە كىرىدىغان خادىملارنى سايلايدۇ.
4. جەمئىيەت باشلىقىنى، مۇئاۋىن جەمئىيەت باشلىقلرىنى ۋە باش كاتىپنى
سايلايدۇ.

5. تەتقىقاتچى، كاندىدات تەتقىقاتچى، چەتىن تەكلىپ قىلىنىدىغان تەتقىقاتچى
ۋە ياردەمچى تەتقىقاتچىلارنى تەكلىپ قىلىشنى مۇهاكىمە قىلىپ قاراردىن ئۆتكۈزىدۇ،
يىللېق خىزمەت دوکلاتىنى ئائىلايدۇ ۋە تەكشۈردى.

12-ماددا جەمئىيەتنىڭ ئورنى بېيجىڭىدا بولىدۇ.

ئۈچىنچى باب راسخوتنىڭ باشقۇرۇلۇشى ۋە ئىشلىتىلىشى

13-ماددا بۇ جەمئىيەت مۇستەقىل ئىقتىسادىي ھېسابات قىلىدۇ، پايدا-
زا-زىيانغا ئۆزى ئىگە بولىدۇ. مالىيە-بوغالىتلۇق تۈزۈمى ۋە مۇپەتتىشلىك تۈزۈمە-
نى ئورنىتىدۇ، دائىمىي ئىجرائىي كېڭىشىكە كىرىم-چىقىم ھېساباتنى قىرىھەللىك

مەلۇم قىلىپ تۈرىدۇ.

14- ماددا بۇ جەمئىيەت مەملىكت ئىچىدە، ئامانەت ھېسابى ۋە تاشقى پېرىئۇن ئامانەت ھېسابى ئېچىپ، مەبلەغنى دۆلەتنىڭ پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىغا ئامانەت قويىدۇ.

15- ماددا مەبلەغنىڭ ئىشلىتىلىدىغان تۈرىنى باش كاتىپ بەلگىلەيدۇ ھەمدە دائىمىي ئىجرائىي كېڭىشكە يوللاپ تەستىقلەنىدۇ. مەپلەغ ئاساسەن جەمئىيەت نىڭ ئاساسىي مەقسىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان پاڭالىيەت ۋە كەسپىي ئىشلارغا ياردەم بېرىش ئۇچۇن ئىشلىتىلىدۇ.

16- ماددا جەمئىيەتنىڭ راسخوتى ئاساسەن خەلقئارادىكى ۋە مەملىكت ئىچىدىكى دوست ئەربابلارنىڭ، دوست تەشكىلاتلارنىڭ، كارخانا ئورۇنلىرىنىڭ ۋە شەخسلەرنىڭ ئىئانسى ۋە جەمئىيەتنىڭ مەددەنېت بايلىقىنى ئېچىش بۆلۈمنىڭ تىجارەت كىرىمى بىلەن توپلىنىدۇ.

17- ماددا ئىئان بېرىشتە گەۋىدىك تۆھپىسى بولغان شەخىلەر ۋە تەش كىلاتلار ئىئان بەرگۈچىلەرنىڭ ئىسىلىكىگە كىرگۈزۈلەندۇ، ئۇلارغا مۇناسىب پەخ. رىي نام بېرىلىنىدۇ.

18- ماددا جەمئىيەتنىڭ تىزىمغا ئالىدۇرغان مەبلىغى 100 مىڭ يۈەن (خەلق پۇلى).

تۆتىنچى باب قوشۇمچە قائىدە

19- ماددا بۇ نىزامىنامىنى چۈشەندۈرۈش هوقۇقى جەمئىيەتنىڭ دائىمىي ئىجرائىي كېڭىشىگە منسوب.

20- ماددا جەمئىيەت نىزامىنامىگە تۈزۈتىش كىرگۈزۈشنى زۇرۇر تاپقاڭ. دا، باش كاتىپ تەشكىلاتچىلىق قىلىپ تۈزۈتىش كىرگۈزۈش لاپھىسىنى ئۇتۇرىغا قويۇپ، ئىجرائىي كېڭىشنىڭ قاراپ چىقىپ ماقۇللىشىغا سۇنىدۇ.

21- ماددا جەمئىيەت ئەھۋالدا زور ئۆزگىرىش بولۇپ ياكى بەۋقۇلئادە، قىيىنچىلىققا ئۆزچراپ خىزمەتى توخىتىشقا توغرا كەلگىنە، ئىجرائىي كېڭىشنىڭ ئىستايىدىللىق بىلەن قاراپ چىقىشىغا سۇنۇشى ھەمدە، ئۇچىتن ئىككى قىمىدىن ئارتۇق. ئىجرائىي كېڭىش ئەزىزلىرىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتكۈزۈشى شىرت.

22- ماددا بۇ نىزامىنامە ئىجرائىي كېڭىش قاراپ چىقىپ ماقۇللۇغاندىن كېپىن كۈچكە ئىگە بولىدۇ.